Załącznik nr 1.5 do Zarządzenia Rektora UR nr 61/2025

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA *2026-2031*

Rok akademicki 2029/2030

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	**Dysfunkcje w rodzinie**
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Nauk o Zdrowiu i Psychologii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Katedra Psychologii
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	rok IV, semestr 7
Rodzaj przedmiotu	przedmiot kształcenia specjalnościowego
Język wykładowy	polski
Koordynator	Dr Barbara Czuba
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	

***** *-opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce*

1.1.Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	**Liczba pkt. ECTS**
7	15	15							3

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): zaliczenie z oceną

2.WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawowa wiedza z zakresu psychologii społecznej i rodziny.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Przybliżenie studentom problemów typowych dla rodzin dysfunkcyjnych.
C2	Zwrócenie uwagi na wzajemne zależności między poszczególnymi członkami rodziny, sprzężenia zwrotne i współuzależnienia.
C3	Omówienie uwarunkowań dysfunkcji w rodzinach.
C4	Przygotowanie do diagnozowania dysfunkcji w rodzinie.
C5	Zmotywowanie do samokształcenia.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych [1]
EK_01	posiada pogłębioną wiedzę odnośnie psychospołecznych uwarunkowań dysfunkcji rodziny i zna zasady działania różnego rodzaju instytucji pomocowych wspierających rodziny	K W07
EK_02	w pogłębionym stopniu analizuje mechanizmy dysfunkcji we współczesnej rodzinie, odwołując się również do roli szeroko pojętego otoczenia. Opisuje szczegółowo możliwości wspierania poszczególnych członków rodziny i systemu rodzinnego jako całości	K W09
EK_03	ma pogłębioną wiedzę odnośnie znaczenia oddziaływań wychowawczych w rodzinie w kontekście funkcjonowania jednostki i konsekwencji nieprawidłowych wpływów ze strony środowisk opiekuńczo-wychowawczych	K_W20
EK_04	potrafi samodzielnie rozpoznać problemy doświadczane przez różne typy rodzin dysfunkcyjnych, co stanowi podstawę do podejmowania właściwych działań terapeutycznych	K U09
EK_05	respektuje indywidualne potrzeby, światopogląd i hierarchię wartości poszczególnych członków rodzin, podchodząc do wszystkich osób w rodzinie z godnością i szacunkiem.	K_K02

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne

[1] W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Nieprawidłowości funkcjonowania rodzin w ujęciu systemowym. Uwarunkowania patologii w rodzinie.
Cechy rodzin dysfunkcyjnych i ich typy.
Diagnozowanie problemu. Uwarunkowania psychospołeczne ukrywania trudności i wskaźniki oporu w ujawnianiu sytuacji w rodzinie. Zasady prowadzenia wywiadu w rodzinach dysfunkcyjnych.
Formy pomocy psychologicznej rodzinom dysfunkcyjnym. Rola i zadania zespołów wielospecjalistycznych wobec rodziny i dziecka.

B. Problematyka ćwiczeń

Treści merytoryczne
Trudni rodzice. Nieprawidłowe oddziaływania wychowawcze i ich uwarunkowania.
Systemy rodzinne z osobą niepełnosprawną i przewlekle chorą.
Specyfika funkcjonowania rodzin z osobą chorą na schizofrenię, depresję i inne zaburzenia psychiczne.
Uzależnienie od substancji psychoaktywnych a funkcjonowanie rodziny.
Przemoc w rodzinie i jej uwarunkowania.
Eurosieroctwo i jego konsekwencje.
Rodziny z osobą bezrobotną. Przyczyny bezradności.
System rodzinny z adolescentem z zaburzeniami zachowania.
Specyfika funkcjonowania rodzin niepełnych.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną.
Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach (studium przypadku, dyskusja, burza mózgów).

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia sie (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_ 01	kolokwium	w
EK_ 02	kolokwium	w
EK_03	kolokwium, praca pisemna nt. „Diagnoza wybranej rodziny dysfunkcyjnej"	ćw
EK_04	praca pisemna nt. „Diagnoza wybranej rodziny dysfunkcyjnej", obserwacja	ćw
EK_05	obserwacja	ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład: obecność i prawidłowe odpowiedzi na postawione pytania problemowe (ocena jakościowa). Ćwiczenia: aktywność w trakcie zajęć, praca pisemna nt. „Diagnoza wybranej rodziny dysfunkcyjnej" i kolokwium zaliczeniowe ocenione wg skali.

Skala oceniania:
5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)
4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy
z drobnymi błędami)
4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi
niedociągnięciami)
3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)
3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi
błędami)
2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60% (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego - udział w konsultacjach - udział w egzaminie	 8 2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta: - przygotowanie do zajęć - przygotowanie do zaliczenia	 15 20
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	**3**

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Friel, L., Friel, J. (2021). *Jak uwolnić się od ciężaru dysfunkcyjnej rodziny. Wsparcie dla dorosłych dzieci z trudnych domów*. Łódź: Wydawnictwo Feeria Science.
Gibson, L.C. (2021). *Jak wyzwolić się z wpływu niedojrzałych emocjonalnie rodziców*. Kraków: Wydawnictwo UJ.
Janicka, I., (2010). *Rodzice i dzieci w różnych systemach rodzinnych.* Kraków: Oficyna Wydawnicza IMPULS.
Nowak, B. (2021). *Rodzina w kryzysie.* Warszawa: PWN.

Literatura uzupełniająca:

Dolata, D.A., (2019). *Dorosłość osób wychowywanych w rodzinie alkoholowej: wsparcie społeczne oczekiwane i otrzymywane*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.
Dudek, M. (red.).(2010). *Wsparcie rodziny dysfunkcyjnej*. Łódź: Maternus Media.
Forward, S., Craig, B. (2011). *Toksyczni rodzice*. Warszawa: Wydawnictwo Czarna Owca.
Jarosz, E., Wysocka, E. (2006). *Diagnoza psychopedagogiczna – podstawowe problemy i rozwiązania*. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie „ŻAK".
Ochojska, D. (2008). *Analiza sytuacji w rodzinie generacyjnej w percepcji osób odbywających karę pozbawienia wolności*, s. 439-449, w: F. Kozaczuk (red.) Efektywność oddziaływań resocjalizacyjnych. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego.
Stanisławska, I.A., Rutkowski R. (2021). *Toksyczna matka*. Warszawa: Wydawnictwo Muza.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej